

VÆKST

2021 – uge 9

Vigtigt at være opmærksom på manganmangel og forebyggelse heraf allerede nu

Fra nu af skal man være ekstra opmærksom på vintersæden, især vinterbyg og vinterhvede, da høj lysindstråling og høje dagtemperaturer sætter gang i planterne ovenover jorden, mens rødderne stadig står i en meget kold jord. Derfor vokser roden ikke i samme tempo som toppen, og afsøger således ikke jorden for mangan i tilstrækkelig grad. Umiddelbart kunne man tro, at de i år stærke vintersædsmarker med gode rodnet sagtens kan klare sig uden mangantilførsel, men det modsatte er ofte tilfældet; netop fordi planterne ovenover jorden "vil noget mere" end rødderne i en kold jord kan bidrage med. Derfor bør der tilføres mangan til vintersæden hurtigst muligt, og det gælder uanset, at der evt. er behandlet op til flere gange i efteråret. Efterårsbehandlinger har til formål at gøre planterne robuste forud for vinteren, men må ikke forventes at have vedvarende effekt ind i foråret. Mangel på mangan er stærkt udbyttebegrænsende og medvirker til ringe stråstyrke, men samtidig er manganlidende afgrøder ekstra udsatte for stressfaktorer som skiftende vejr i det tidlige forår, mangel på gødningsoptag i en tør periode og hårde sprøjtninger med græsukrudtsmidler.

Middelvalg og dosering

Planterne kan ikke flytte mangan til nydannede plantedele, og derfor hjælper det ikke at øge doseringen af mangan i den enkelte sprøjtning. Ofte er det nødvendigt at gentage behandlinger med 10-14 dages mellemrum ved begyndende vækst i foråret for at forebygge og afhjælpe mangel.

Tilfør 1,5 l/ha Mangannitrat, 2 l/ha Microcare Mangansulfat eller 1 kg/ha Mangansulfat pr. gang. Tilsæt altid 0,1 l spredklæbemiddel pr. 100 l vand, hvis disse manganprodukter udsprøjtes alene. I en opfølgende behandling kan med fordel også anvendes 1,5 l/ha YaraVita GRAMITREL. Herved sikres ikke blot tilførsel af en god og tilstrækkelig mængde mangan men også inddækning med kobber, zink og magnesium.

Vejrforhold ved udsprøjtning

Ved udsprøjtning af mangan under forhold, hvor der kan komme nattefrost, bør man begrænse risikoen for svidninger ved kun at udsprøjte på optøende planter, hvor der ikke er udsigt til mere end maks. 1-2 °C's frost i de efterfølgende nætter. Man løber altid en risiko for svidninger ved at sprøjte i forbindelse med nattefrost (både før og efter), men der er også en stor risiko ved at undlade at sprøjte med mangan og ved at "komme for sent". På regnvejrsdage med en meget høj luftfugtighed og en lav lysintensitet opnås den bedste effekt ved udsprøjtning i løbet af dagtimerne, mens sene aftensprøjtninger og morgensprøjtninger bør undgås.

Blanding med græsmidler

I flere marker vil hen i marts måned være fordelagtigt at kunne blande mangan med et middel mod græsukrudt, hvilket også er muligt for de flydende produkter. Blandes mangan med Cossack OD eller Hussar Plus OD, skal der tilsættes spredklæbemiddel til blandingen i stedet for den ellers anbefalede olie til disse græsmidler. Blandes mangan med Broadway eller Rexade, skal der fortsat anvendes det anbefalede additiv PG26N. En tidlig mangantilførsel snarest muligt inden en behandling mod græsukrudt er at foretrække, da det er vigtigt, at afgrøden ikke lider af bl.a. manganmangel ved en hård græsukrudtssprøjtning.

Ammoniumholdig gødning til de mest manganlidende marker

I marker og/eller i afgrøder med erfaring for manganmangel vil en meget tidlig tilførsel af forsurende ammoniumholdige gødninger som Svovlsur Ammoniak (NS21-24) eller NS26-13, alternativt forsuret gylle, være en fordel at anvende for at forebygge / afhjælpe manganmangel.